

تشریح آثار منفی منازعه در صفوف مسلمانان/دین اسلام، مفهوم جدیدی از قومیت یعنی امت اسلامی واحد ارائه کرد

نویسنده الجزایری تأکید کرد: تکفیر کردن و فتنه افکندن از یک سو و تشویق به نژادپرستی و ترویج روحیه انتقام جویی در میان اقشار مختلف امت اسلامی از سوی دیگر، از مهمترین ابزارهایی هستند که استعمارگران برای وارد ساختن آنها در صفوف امت اسلام تلاش می‌کنند.

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، دکتر هناء سعاده، نویسنده و روزنامه نگار الجزایری در وینار سی و ششمین کنفرانس وحدت اسلامی، با طرح موضوع «آثار شکاف و جدایی در جهان اسلام و تسلیم شدن در برابر نقشه استعماری تفرقه بینداز و حکومت کن» اظهار داشت: انسان‌های آگاه و بصیر به خوبی می‌دانند که شریعت اسلامی، همگان را به انجام کارهای خیر و نیکو دعوت کرده و از وحدت و همبستگی سخن گفته است. دین اسلام، معانی و مفاهیمی را با خود آورد که درست در نقطه مقابل افکاری که در زمان جاهلیت حاکم بود، قرار داشت. برخلاف حاکم بودن نظام قبیله‌ای در عصر جاهلیت، دین اسلام آمد و مسلمانان را به وحدت و چنگ زدن دسته جمعی به ریسمان خداوند دعوت کرد.

وی ادامه داد: پیش از ظهور و بروز اسلام، جوامع اسلامی در موجی از هرج و مرج، دشمنی و کینه توزی

زندگی می‌کردند و جنگ‌های قبیله‌ای و نژادی همه جا را فرا گرفته بود. در چنین شرایطی اسلام آمد و از مسلمانان یک ساختار و پیکر واحد ساخت. اسلام، صفوف مسلمانان را متحد ساخت و آنها را به بنیانی مستحکم مبدل کرد. دین اسلام، مفهوم جدیدی از قومیت را ارائه نمود؛ مفهومی که از قبیله‌گرایی و گرایش به نژاد عبور کرد. این مفهوم، قومیت اسلام یا همان امت اسلامی واحد است.

هناء سعاده گفت: خداوند، مسلمانان را به عنوان امت واحد مخاطب قرار داده است؛ امتی که باید در سایه ربوبیت او زندگی کند و تسلیم مطلق او باشد. اسلام همواره بر لزوم خاموش کردن شعله‌های آتش منازعه تأکید کرده و از مسلمانان خواسته از ورطه چنجدستگی و شکاف بیرون آیند. پیامبر اکرم (ص) نیز همواره بر روی این موضوع مهم تأکید داشته‌اند.

وی افزود: متأسفانه باید بگویم که امروز امت اسلامی در آنچه که خداوند متعال نسبت به آن هشدار داده، گرفتار شده است. خداوند متعال در قرآن کریم به مسلمانان هشدار داده و فرموده است: "و مانند کسانی نباشید که پراکنده شدند و اختلاف کردند؛ آن هم پس از آنکه نشانه‌های روشن پروردگار به آنان رسید و آنها عذاب عظیمی دارند". متأسفانه امت اسلامی بعضاً دچار تفرقه شد و خصومت و چنجدستگی را به عنوان شعار خود انتخاب کرد. بنابراین، جای هیچ تعجیبی وجود ندارد که ما در میان مسلمانان، خصومت مذهبی و حزبی را از یک سو و وابستگی به غرب و شرق را از سوی دیگر، ببینیم. طبیعی است که در این تفرقه و چنجدستگی، منافع و مصالح عموم امت اسلامی لحاظ نمی‌شود. از همین رو می‌توان گفت که برخی مظاهر جاهلیت بار دیگر در جوامع اسلامی حاکم شده است.

نویسنده الجزایری اظهار داشت: برخی از مسلمانان در جهان اسلام، از لحاظ فکری از یکدیگر فاصله گرفته و جدا شده و دچار ذلت، فقر و سستی شده اند. همین مسئله موجب شد که ما امروز در جهان اسلام شاهد خونریزی و خدشه وارد شدن به ارزش‌های دینی باشیم؛ چرا چنین اتفاقاتی باید در جوامع اسلامی رخ دهند؟ زیرا مسلمانان، معانی و مفاهیم اصلی ارزش‌های والای اسلامی را رها ساختند و به جای این ارزش‌ها، شعارهای خطرناکی نظیر افراطی‌گری فکری را در پیش گرفتند.

وی اضافه کرد: متأسفانه مسلمانان از رویکرد اعتدال فاصله گرفتند و به بسیاری از آیات قرآن کریم و نیز روایات و احادیثی که از لزوم وحدت و انسجام و همبستگی سخن می‌گویند، پشت نمودند. تأسف بیشتر آنجاست که برخی افراد که خود را در زمره علمامعرفی می‌کنند، به تفرقه و جدایی میان مذاهب مختلف اسلامی دامن می‌زنند. این دست از افراد، خود را داعیه‌دار اصلاح معرفی می‌نمایند اما دروغ می‌گویند. آنها قرآن کریم را بر اساس هواهای نفسانی خود تأویل و تفسیر می‌کنند و عقل‌های ساده را

تحت سیطرهٔ شان درمی‌آورند. هدف اصلی این دسته از افراد، ایجاد منازعات طایفه‌ای برای خدمت به پروژه‌های خارجی دشمنان است؛ دشمنانی که به شدت از وحدت و انسجام مسلمانان در جهان اسلام هراس دارند.

هناء سعاده گفت: حاکم شدن تفرقه و جدایی در صفوف امت اسلامی به هتک حرمت افراد از یکدیگر و تخریب اموال و دارایی‌ها و داشته‌های امت اسلامی منجر می‌شود. در این میان، ستاندن جان انسان‌های مؤمن نیز آسان می‌گردد.

وی خاطر نشان کرد: تفرقه، شکاف، جدایی و چنددستگی در صفوف امت اسلامی علل و عوامل متعددی دارد که از جمله آنها می‌توان به توطئه‌های خارجی اشاره کرد؛ اما به هر حال، این تفرقه و شکاف به از بین رفتن وحدت مسلمانان و نابود شدن قدرت آنها منجر می‌شود. متأسفانه مسلمانان ترجیح دادند به جنگ‌های داخلی بپردازند و امروز کسانی که به امت اسلامی نگاه می‌کنند، عقب‌ماندگی، شکاف و جدایی و منازعات خونین را می‌بینند؛ منازعاتی که دشمنان را شاد و سرمست می‌کند و موجب می‌شود آنها قدرت بیشتری در برابر جوامع اسلامی داشته باشند.

هناء سعاده اظهار داشت: امروز تفرقه یک تهدید واقعی برای جهان اسلام به شمار می‌رود. تمامی کشورها و جوامع اسلامی با این تهدید مواجه هستند. دشمن به اشکال مختلف و با بهره‌برداری از ابزارهای متعدد به دنبال تثبیت تفرقه و چنددستگی در صفوف امت اسلامی است. مهمترین راهکار دشمن برای تثبیت تفرقه، نهادینه ساختن «تکفیر دیگری» در جهان اسلام است. این در حالی است که در قرآن کریم و نیز در بسیاری از احادیث و روایات، مسلمانان از تکفیر دیگران برحذر داشته شده‌اند.

وی افزود: رهبر معظم انقلاب اسلامی تأکید کرده‌اند هر نوع سخن و اقدامی که به اختلافات میان مسلمانان منجر شود، خدمت به اردوگاه کفر و شرک بوده، خیانت به اسلام محسوب می‌شود و شرعاً حرام است.

هناء سعاده تأکید کرد: تکفیر کردن و فتنه‌افکندن از یک سو و تشویق به نژادپرستی و ترویج روحیه انتقام‌جویی در میان افشار مختلف امت اسلامی از سوی دیگر، از مهمترین ابزارهایی هستند که استعمارگران برای وارد ساختن آنها در صفوف امت اسلامی تلاش می‌کنند. آنها به صورت شیانه روزی برای نابودسازی امت اسلامی فعالیت می‌کنند و هدفشان این است که رژیم صهیونیستی در منطقه، سردمداری کند و قدرت و شوکت مسلمانان را از بین ببرد.

وی در ادامه به آثار منفی منازعه در صفوف مسلمانان اشاره کرد و گفت: اولین اثر، هلاک شدن مسلمانان و از بین رفتن قدرت و شوکت آنها است. دومین اثر تفرقه و جدایی در صفوف امت اسلامی، از بین رفتن اعتماد به علما و حکام است. درگیری‌های لفظی میان علما و اندیشمندان موجب می‌شود تا افکار عمومی دیگر اعتمادی به آنها نداشته باشند. این موضوع سبب می‌شود تا برخی ضمن سوء استفاده از شرایط، از بحران ایجاد شده به نفع خود بهره‌برداری کنند.

هناء سعاده افزود: سومین اثر، فراهم شدن فرصت برای دشمنان جهت مهار کردن شخصیت‌های برجسته اسلامی است. امروز بر هیچکس پوشیده نیست که دولت‌های استعماری برای ایجاد شکاف در میان مسلمانان تلاش می‌کنند. آنها به اغوا و وسوسه کردن شخصیت‌های اسلامی مبادرت می‌ورزند. هدف استعمارگرایان این است که منابع امت اسلامی را به یغما ببرند و مسلمانان را وادار به تبعیت از طرح‌ها و نقشه‌های ویرانگر خود کنند.

وی ادامه داد: در تاریخ نمونه‌ها و مثال‌های زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد چگونه اختلافات در صفوف امت اسلامی، دشمنان را بر این امت مسلط ساخته است. دشمنان در طول تاریخ با کمک گرفتن از مسلمانان ضعیف [از لحاظ ایمانی] توانسته‌اند، در صفوف امت اسلامی نفوذ کنند. چهارمین اثر، از بین رفتن برکت است. رسول اکرم (ص) تأکید کردند که تشمت و چنددستگی، برکت را از بین می‌برد. پنجم، از بین رفتن ظرفیت‌ها و خالی شدن پشت امت اسلامی است. اینگونه مسلمانان گردن یکدیگر را در برابر دشمن کمین کرده قرار می‌دهند.

نویسنده الجزایری اضافه کرد: ششم، خصومت‌ورزی و عدم پذیرش طرف مقابل است. تفرقه و جدایی به عدم پذیرش طرف مقابل منجر می‌شود. هفتمین اثر، منزوی شدن امت اسلامی است. تفرقه و چنددستگی موجب می‌شود تا توانمندی‌های امت اسلامی برای تحقق پیشرفت در حوزه‌های گوناگون به حاشیه رانده شود و هرکس به صورت جداگانه تنها برای موفقیت خود تلاش کند. اینگونه ظرفیت‌ها و امکانات امت اسلامی نیز از بین می‌رود و طبیعی است که این یک دستاورد برای دشمنان است.

وی ادامه داد: هشتم، دور شدن امت اسلامی از مسائل ریشه‌ای و سرنوشت‌ساز است. شکاف و چنددستگی، امت اسلامی را از مسائل و قضایای اصیل و نیز چالش‌های واقعی که با آن مواجه است، دور می‌سازد. این شکاف و تفرقه، همچنین موجب دور شدن مسلمانان از دشمن واقعی خود می‌شود؛ دشمنی که برای ضربه زدن به امت کمین کرده است.

هناء سعاده افزود: نهمين اثر، از بين رفتن احساس وحدت پيکر امت اسلامی و وحدت سرنوشت امت اسلامی است. در اين شرايط، خودخواهی در جوامع اسلامی حاکم می‌شود و هرکسی به دور از مصلحت عمومی جهان اسلام، برای تحقق خواسته‌های خود عمل می‌کند. دهمين اثر، از بين رفتن اعتماد میان فرزندان امت واحده است. در اين شرايط، هر گروهی در برابر گروهی دیگر از برادران دینی خود می‌ایستد. اين درحالی است که همه ما می‌دانيم که اولین اقدام پیامبر اکرم (ص) در مدینه منوره نزدیک ساختن قلب‌ها و دل‌های مؤمنين به یکدیگر بود.

نویسنده الجزایری اضافه کرد: یازدهمین اثر، عقب‌ماندگی فکری و تمدنی است، به گونه‌ای که مسلمانان به جای مواجهه با چالش‌های عصر و اندیشیدن به نحوه ساختن آینده خود، به امور بیهوده مشغول می‌شوند. اين عقب‌ماندگی فکری موجب ایجاد فرسودگی فکری در صفوف امت اسلامی می‌شود. در اين شرايط، مسلمانان بدون اينکه عمق معانی و مفاهيم را متوجه شوند، از یک سری مفاهيم مشخص و معین پیروی می‌کنند و بدون هیچگونه بحث و جست و جویی، خود را در جایگاه حق و حقانیت می‌بینند. اين درحالی است که خداوند متعال، انسان را مسئول بحث و جست و جو و تفکر قرار داده است.

وی افزود: دوازدهمین اثر، عقب‌ماندگی اقتصادی است. اختلاف و تفرقه میان فرزندان امت اسلامی در عقب‌ماندگی اقتصادی امت نیز نقش داشته است. در سایه همین اختلافات بوده که دشمن توانسته نفوذ سیاسی خود در صفوف امت را گسترش داده و از لحاظ اقتصادی بر آن سیطره یابد.

هناء سعاده گفت: سیزدهمین اثر، تبدیل کشورهای اسلامی به کشورهای کوچک است. تا زمانی که اسلام پابرجاست، دشمن آرام نخواهد گرفت. از همین‌رو، استعمارگران برای تکه تکه کردن امت اسلامی تلاش می‌کنند. اگر به تاریخ مراجعه کنیم، خواهیم دید که دشمنان همواره اولین کاری که کرده‌اند، اقدام به تجزیه امت اسلامی و تبدیل آن به دولت‌های کوچک بوده است. هدف اصلی دشمن از اين اقدام، بسط هیمنه بر منافع و مصالح اقتصادی، سیاسی و فرهنگی امت اسلامی بوده و هست.

وی تصریح کرد: از جمله آثار روانی تفرقه و چنددستگی در صفوف امت اسلامی، می‌توان به غرور و خودخواهی، تعمیق هوای نفس و سوء ظن به دیگران، تعصب‌گرایی در دفاع از عقیده، کینه‌توزی، رویگردانی از امور مهم و تأثیرگذار، پیروی کورکورانه از دیگران، عدم پرداختن به واجبات دینی، انزوای فردی و جمعی و ... اشاره کرد.

نویسنده الجزایری گفت: سران کشورهای غربی به این نتیجه رسیده‌اند که باید همان خدعه همیشگی خود را در جهان اسلام پیاده‌کنند و آن، خدعه «تفرقه بینداز و حکومت کن» است. غرب از قرن نوزدهم به صورت جدی روی این نقشه کار کرده و استراتژی‌های زیادی را برای اجرای آن در پیش گرفته است.

وی خاطرنشان کرد: امروز دیگر بر هیچ کس پوشیده نیست که امت اسلامی دچار تشتت و تفرقه شده است. یکی از علل و عوامل این مسئله به توطئه‌چینی‌های دشمنان باز می‌گردد. بنابراین لازم است که مسلمانان جایگاه واقعی خود را بازبایند؛ جایگاهی که در گذشته از آن برخوردار بودند.

نویسنده الجزایری گفت: بسیاری از شخصیت‌های اسلامی و شمار زیادی از علما و اندیشمندان در راستای تحکیم روابط میان ملت‌ها و دولت‌ها در جهان اسلام گام برداشته‌اند و با سخن و عمل‌شان نقش مهمی را در دور ساختن فتنه‌ها و خطرات از مسلمانان ایفا کرده‌اند. تلاش‌های امام علی (علیه السلام) و نیز امام صادق (علیه السلام) در همین چارچوب قابل تبیین است. امام صادق (ع) همواره مردم را به لزوم نزدیکی به یکدیگر دعوت می‌کردند. اکنون نیز علما و اندیشمندان عصر حاضر برای نجات امت اسلامی تلاش می‌کنند و ندای وحدت و کنار گذاشتن تفرقه را سر می‌دهند.

وی با اشاره به آثار مثبت و دستاوردهای کنفرانس وحدت اسلامی که جمهوری اسلامی ایران هر ساله برگزار می‌کند، گفت: امام خمینی (ره) بارها و در مناسبت‌های مختلف بر لزوم تحقق وحدت میان مذاهب اسلامی تأکید کرده‌اند. پس از ایشان نیز آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی همین مسیر را در پیش گرفتند. بنابراین جمهوری اسلامی ایران همواره در راستای نزدیک ساختن مذاهب مختلف اسلامی به یکدیگر تلاش کرده است. برگزاری کنفرانس وحدت اسلامی در سالروز ولادت پیامبر اکرم (ص) نیز با همین هدف صورت می‌پذیرد.